

JOVENTUT

PERIÒDIC REDACTAT PER ELS ALUMNES
DE L' ESCOLA GRADUADA DE LA VILA

SUMARI

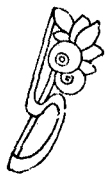
De l'anada à Caldes a fer una representació a benefici de la nostra Biblioteca, per A. Vidal. — Dijous, dia 8 de Febrer, Excursió a Romanyà de la Selva. L'anada. Tornada, per Santiago Masgrau. — Romanyà de la Selva. "La barraca d'en Daina", un dels dolmens més complerts de Catalunya. Puntetes de fletxa de pedra picada, trovades en el dolmen. Dibuixos del natural, per E. Ribas. — El dolmen. per Josep Pagés. — El Sr Cama, records prehistòrics; el dolmen i les puntetes de fletxes, per Francesc Feixas. — El gal-baire, per Josep Masgrau. — Camí del Pou de les Goges, per Albert Pujol. — Resum general de l'excursió, per Enric Ribas. — Biblioteca. Llista d'autors i d'obres. — De una encuesta hecha por el Sr. Inspector de 1.ª Enseñanza, de esta provincia, don José Junquera.

W A C O

SEGURS DE LA COM-
PANYIA CATALANA

Contra incendis

COMISSIONS

ARTUR RISSECH-Casa Mas
(d'aquesta Vila)

GRANES I
COMESTIBLES

ADOBES QUIMICS
GARANTITZATS
DE LA CASA CROS

IMPRESOS

OBJECTES
D' ESCRIPTORI

CAMIL LLIRINOS

COMISSIONS

— I —
REPRESENTACIONS

Llagostera

Josep Cortina

NOVETATS PER A SENYORA
LLANERIA :: LLENCERIA

GRAN MODA

· ABRICS :: ESTRACAN
GENERES DE PUNT, LLANA
I COTÓ

IMMENS ASSORTIT PANYETS

TRAJO 4 PESSETES

CONFECCIONS

PREU FIXE

Lloréns Castelló

TALLERS GRAFICS

PALAMÓS

Apartat, 9 - Telèf. 68.

Representants a Llagostera

FERRAN I MIRÓ

Plaça de l'Indústria, 5.

IMPRESOS ECONOMICS
PER AL COMERC

PAPERINES, BOSSES I TOTA
MENA DE PAPERS
ENVOLTORI

Rapidesa i Economia

JOVENTUT

Periòdic redactat per els alumnes de l'Escola Graduada de la Vila

**De l'anada a Caldes a fer una representació a
benefici de la nostra Biblioteca**

Estavem berenant tranquilament, en el saló-café del Casino Caldenc, després d'haver representat l'obra en tres actes "Els Pastorets de Bethlem", quan vingué el Sr. Alcalde de la vila a saludar nos i dir-nos unes paraules en nom del señor Plà i Deniel, qui estigué allí de pas i havia sentit no conèixer amb anticipació la nostra anada, per a venir a veure'ns. El Sr. Alcalde, amb veu sincera i impregnada de bonesa, va donar-nos la bona nova de que el Sr. Plà i Deniel ens pagava un refresc. Al saber això, tots els nois recordarem la figura venerable d'aquest bon patrici, que, al arribar, havia passat saludant-nos fraternalment. Si solsament fos això, si no mes fos pagar-nos un refresc, podríem pensar que era un acte de gentilesa; emperò, encadenat amb tots els seus fets, hem de pensar en que representa quelcom més que un acte de gentilesa; hem de pensar en un acte d'amor als infants, en un acte d'amor a tot lo que significa bé a l'humanitat.

Res direm de la rebuda del poble de Caldes, de la actuació de la Junta del Casino i dels elements directius de Caldes; sols, que desitjem reveure'ns prompte, per fraternitzar.

A. VIDAL

Dijous, 8 de Febrer

EXCURSIÓ A ROMANYÀ DE LA SELVA

L'anada.— Sortírem de l'Escola a les 7 i quart del matí, molt animats, encare que, a dir la veritat, ens feia una mica de por el dia. Emprenguerem la caminada cap a Romanyà de la Selva, agafant el plà, a fi de fer més dressera. Una colla de decidits, acompanyats del Sr. Gelabert, portaven la vanguarda, i, qui en deia un acudit, qui en deia un altre, anavem tots molt contents i plens d'entusiasme. Arribàrem al lloc sens sentir gairabé la fatiga de la llarga caminada.

Tornada.— Abans d'empendre el retorn, jo vaig anar a recollir el gat baire que ens regalà el Sr. Cama, i, seria la 1 i quart quan ens dirigíem cap a la Font l'icant de Panedes. Varem berenar-hi tranquilament, saciant-nos d'aigua; jugàrem un rato; visitàrem el Pou de les Goges i agafàrem el camí de retorn tot cantant i recordant les emocions que havíem experimentat aquell dia. Ja estavem a punt d'arribar a casa, quant un lleuger ruixat ens volgué remullar l'esquena, emperò poca por en feia la pluja, ja acabavem d'entrar al poble; ens despedirem tots satisfets i ansiosos de fer prompte una altre excursió com aquesta.

SANTIAGO MASGRAU

ROMANYÀ DE LA SELVA.—«*La barraca d'En Daina*», un dels dolmens més complets de Catalunya.— Dibuix del natural per E. RIBAS.

El dolmen

Emprenguerem el camí del dolmen, passant primer una carretera, i després, un corriol que ens conduí al dolmen. El dolmen del Sr. Cama és un record prehistòric. Prova que a Romanyà hi vivien raças pr històriques o primitives. Es considera que aquesta raça del dolmen treia l'aigua del pou de les Goges. El dolmen del Sr. Cama és considerat com un dels principals de Catalunya; té un troç de camí cobert bastant llarg, amb

un voltant de pedres formant cercle. El Sr. Cama hi féu unes excavacions i hi va trobar unes fletxetes tallades amb un cuidado extraordinari i acabades amb unes puntes afiladíssimes

com els caixallets que hi han al voltant d'algunes fulles i a més, s'hi trobà una boleta negra que no s'opina lo que pot ésser.

Les fletxetes que s'hi trobaren se considera que no eren per guerrejar, sinó com obres d'art, per-

què en aquelles edats, fer-les quedar totes ben fetes com eren aquelles, era impossible.—JOSEP PAGÉS

ROMANYÀ DE LA SELVA
Puntes de fletxa de pedra picada, trobades en el dolmen.—Dibuix de E. RIBAS.

El Sr. Cama, records prehistòrics, el Dòlmen i les puntes de fletxes

Quan forem arribats a Romanyà, ens encaminarem vers on està situat el dolmen; allí el Sr. Professor ens explicà per lo que servia. Suposen que els quefes es posaven al mig de les pedres. Al costat del dolmen hi ha un cercle de pedres; allí hi anava la gent per a escoltar-los i adoraven als seus déus. Al cim de les pedres del dolmen hi mataven bèsties, com a sacrifici.

Després anarem a casa del Sr. Cama i ens ensenyà les puntes de fletxes que foren trobades fent excavacions en el dolmen, i, segons referències del Sr. Cama, aquestes pedres servien per a medalles dels quefes.

En alguns dolmens hi han sigut trobats ossos de persona i d'animals; de manera que es veu que també n'hi enterraven.

Ens despedirem del Sr. Cama amistosament i ens regalà un gat-baira, que era caçat d'aquell mateix dematí, per a embalsamar-lo per el musseu de l'Escola.

FRANCESC FEIXAS

El gat-baire

Varem anar a veure al senyor Cama de Romanyà, i ens va regalar un gat silvestre o sia un gat-baire,

que el Sr. Cama havia agafat amb una trampa. Ens va dir si el volíem dissecar i nosaltres el varem portar a Llagostera per a enyiar-lo a Barcelona a fer-lo embalsamar, i aixís tindrem un record del Sr. Cama i de l'anada a Romanyà.

Els gats-baires, o sia els gats silvestres, fan molt de mal devorant les gallines i tot lo que troben. Té una qua molt bonica, el pel gris amb taques negres i el morro més punxagut que els gats domèstics.

JOSEP MASGRAU

1923.

Camí del Pou de les Goges

A la tornada de Romanyà varem passar per la font picant de Panedes; nosaltres teníem l'intenció d'anar a visitar el Pou de les Goges.

Va oferir-se per a acompanyar-nos, el guardador de la font de Panedes, vehí de la nostra vila.

Baixàrem una montanya; al ser a baix, el Senyor Cutiller ens dirigí per un torrent, al que havíem d'anar vorejant, encara que no hi havia quasi gens d'aigua.

Aquell torrent ens acompanyà al Pou de les Goges; hi tiràrem pedres, i al cap d'una estona sortiren butllofes; coneguerem, entre lo que ens contà el Senyor Mestre i lo que nosaltres veierem, que hi havia molta fondària.

L'home que ens acompanyava ens digué que el pou de les Goges, es pensava que no era aquell. En cara que nosaltres estavem segurs que era a là; el Senyor Cutiller i el Senyor Gelabert, veient que els nois tenien molt de dalit per emprendre una caminada; pujaren un corriol curtet que ens portà a la carretera; l'atravessàrem i vejerem un barranc, caminàrem una estoneta per entre pedres, fins arribar a una pedra d'uns tres metres d'alçada, bastant dreta; no obstant i això, entre el senyor Gelabert i el senyor Cutiller, l'un a dalt i l'altre a baix, la pujàrem; caminarem llarga estoneta hasta que no poguerem avançar perquè al mig del camí hi havia una roca; els senyors Mestres amb aquell home l'atravessaren i al cap d'una estona, con pareixeren.

Ens digueren que aquell home s'havia equivocat; que el verdader pou era aquell que havíem vist.

Els nois, encare contents, recullàrem, i quan forem a dalt d'una roca, el guia ens digué que pugessin una montanya molt alta i dreta. Nosaltres ens arrapavem en els arbres i mates.

Arribàrem a dalt de la carretera; i no n'hi havia cap que no estés content.

Tothom estava satisfet d'haver vist i pujat tantes muntanyes i barrancs.

ALBERT PUJOL

Resúm general de l'excursió

Sortírem d'aquesta a les 7 i quart, mestres i deixebles, cada un amb la seva motxilla o bossa, empreguem el camí. El cel estava cobert de nuvols i un petit vent feia que l'aire fos una mica fret. El camí ens transcorregué d'una manera deliciosa i fou així com, sense adonar-nos-en, veierem Romanya al damunt nostre; això ens alenà de tal manera, que apretarem més el pas arribant-hi molt aviat; a les 9 entràvem al poble.

Desseguida procuràrem anar a esmorzar, doncs tots teníem molta gana. Ens encaminàrem vers una font anomenada «*La font del prat*»; allí esmorzàrem, riguent i bromejant, i bevent d'aquella aigua cristal·lina quina doll no s'estronca mai.

Tornàrem després vers el poblet on deixàrem les motxilles en una casa.

Ens dirigírem a veure el dolmen on el Sr. Cutiller ens féu una explicació sobre l'Edad Prehistòrica, diguent-nos lo que els historiadors creuen sobre l'ús d'aquests monuments megalítics. Tots quedàrem meravellats al veure aquelles enormes pedres situades unes damunt les altres. I quins mitjans tenien ells per transportar-les? ens preguntàvem, tots.

Anàrem després a veure el senyor Rector, qui ens ensenyà l'Església. Aquesta és d'estil romà amb l'arc de mitja volta, solament el "cor" està arreglat a l'estil modern i al mig d'allò antic i bonic, fa molt mal efecte.

Sortirem d'allí per anar a casa el Sr. Cama; aquest ens ensenyà unes fletxes de pedra, precioses, que sembla estrany que ho poguessin fer en aquells temps en que no tenien instruments propis per esculpir, sinó que ho tenien de fer picant i rasant una pedra amb l'altra. Aquest Sr. ens regalà un gat baire que havien mort aquell matí per dissecar-lo, lo qual es fa ja.

Després de donar les gràcies al Sr. Cama anàrem a recollir les motxilles i ens encaminàrem cap a la «Font del Prat», passant pel lloc on hi ha un suro de colossals dimensions anomenat «El suro gros d'En Cama»; el medirem resultant que té 475 m. de circumferència en la soca. Es un dels més grossos de Catalunya; les seves branques semblen talment soques, aixafant la terra amb el seu pes. Des d'allí veurem el mar i la platja de Palamós.

Ens dirigirem després a dinar; acabat això, el Sr. Cutiller ens explicà un conte d'Hauff, que ens corregué a tots per lo emocionant i bonic. Després marxàrem contemplant llarg rato la bella creu de Ro-manyà.

Atravessant per últim cop el poblet, i després de despedir-nos de tots, emprenguerem la devallada cantant i riguent. El Sol enviava sos últims raigs grocs i ataronjats il·luminant la terra i acolorint els pins d'un verd clar i formós, sens donar-nos-en compte arribàrem a la font de Panedes on brenàrem i ens assa-degàrem d'aigua picant; anant després a veure el Pou de les Goges, considerat com un dipòsit d'aigua dels antics, i seguirem el torrent un bon troç més per amunt, anant a sortir altra vegada a la Font; allí reposàrem una estona explicant històries i endevinalles que ens feren passar un rato alegre.

Pujarem després un desmunt trobant al cim un camí, el qual seguirem, passant per la capella de Panedes i per davant de can Llàmbi.

El Sol es pongué i nosaltres joiosos i alegres, caminàvem sens parar, arribant molt aviat a les vistes del poble; quant de sopte se'ns posà a ploure; encara sort que, corre-guent, arribàrem desseguida al poble, encara que una mica cansats, emperò en disposició de tornar-hi.

E. RIBAS

BIBLIOTECA

Llista d'autors i d'obres

(Continuació)

CAPITÁN GILSON.—La Golondrina y El Ojo de Guatama.

RIDER HAGGARD.—Las minas de Salomón.

FÉNELON.—Aventuras de Telémaco, hijo de Ulises.

BÉLIARD.—Las maravillas del cuerpo humano.

CASA SOPENA.—Diccionario Enciclopédico Ilustrado de la lengua española.

FABRA.—Diccionari ortogràfic. Robinsón Crusoe (Edición resumida)

TORRES I BAGES.—Obres completes. "De la ciutat de Déu" i "L'Evangeli de la pau", 3 tomos; "La Tradició catalana", 1 tomo; "Opúscols apologètics i filosòfics" 2 tomos; "Obres ascètiques", 1 tomo; "Documents pastorals", "Estudis i semblances", "Articles", 1 tomo.

(Seguirá)

Han ingressat en el fons per a la "Biblioteca Joventut" 129'75 pts., donades per el Casino de Caldes, per una representació feta en aquella vila.

A. VIDAL

De una encuesta hecha por el Sr. Inspector de 1.ª Enseñanza, de esta provincia, Don José Junquera

Contestar a estas dos preguntas:

1.ª ¿Por qué os gusta ir a la escuela?

2.ª ¿Por qué cosas no os gusta ir a la escuela?

M'agrada anar a l'escola perquè a mi em sembla, que és el lloc de formació de l'home; és on al noi el fan pensar, veure les coses amb claretat, seguir el camí recte per poder ésser home; és on el fan reflexionar sobre els diferents punts, exposant-li les dugues parts, la d'un pensar i l'altre, fent que el seu pensament sempre jutji, baix el seu punt de mira, fent-li penetrar en la gran influència de l'escola sobre la humanitat, fent-li veure que l'escola té d'ésser un lloc de perfecció i millorament mirant el pervindre, buscant sempre un ideal nou, perquè després pugui viure en plena societat, siguent un home perfecte, i poder alcansar un grau de civilització, doncs la civilització d'un país depend de la gran influència de l'escola.

PERE COSTA
14 anys

Me gusta ir a la escuela para formarme, primero, y para que después pueda hacer uso de lo que he aprendido. Además, me gusta también ir a la escuela por lo bien que te encuentras entre el maestro y tus compañeros, con las conversaciones, y aún me gusta más cuando el maestro nos ha señalado algunos ejercicios y problemas para casa y los llevo a

clase todos resueltos y bien hechos.

Me gusta también por los libros y cosas que nos hacen estudiar y aprender, porque son necesarios y agradables; por los partidos de football que celebramos en el patio de nuestra Escuela, y también porque hemos formado una Biblioteca llamada JOVENTUT que hay un presidente, que es el que la dirige.

Hay unos libros hermosísimos que nos los dejan llevar a casa para leerlos.

Hemos constituido un periódico, también, llamado JOVENTUT, redactado por nosotros.

También alrededor del patio tenemos un jardín que hay varias clases de flores y plantas que nosotros las cuidamos.

BALBINO CLARA
Edad, 13 años

M'agrada anar a l'escola perquè allí aprenem moltes coses abans ignorades per nosaltres, que ens són profitoses tant per el cos com per la conducta i l'esperit. Allí ens ensenyen a estimar a Déu, a la natura, als altres homes i a tot ço que ens envolta. Allí ens fan poc a poquet homes perfectes, capaços d'integrar la societat i de guanyar-nos la vida, quan s'és gran, honradament. Allí ens ensenyen a llegir i escriure, tan profitós com és! Aprenem a conservar i millorar el nostre cos,

rebutjant totalment els vicis i males costums, i, a més, ens ensenyen a tenir gust en qualsevol cosa, ja sigui una carta, ja sigui l'ornamentació i embelliment d'una llibreta.

En les excursions, tan profitoses per nosaltres, visitant dolmens, termes i molts altres monuments prehistòrics, castells enrunats que guarden moltes memòries antigues de nostres avant-passats, i les a ple camp, en la frondositat dels arbres que vorejen i segueixen el curs del riu, mig assecat per els raigs del sol, i en la muntanya, on un gran plà s'exten a nostres peus, per l'objecte d'una lliçó de Geografia, per el neixement d'una font, d'un riu, que això també és anar a l'escola sinó fora de les quatre parets, i, lo que ens explica el nostre mestre, en comptes de veure-ho en un gravat ho veiem natural.

EMILI VIDAL
12 anys.

A mi m'agrada anar a l'escola perquè ja sabreu la facilitat amb que el mestre ens ensenya i explica el bon consell, que per inés tard ens pot servir per guia i per protegiment; així doncs, ens és necessari anar a l'escola tan temps com ens sigui possible i en la que millor practiques la disciplina. A mi també m'agrada anar-hi perquè sé que en ella s'han format i es formaran tots

els homes del món; i que porta contínuament una major civilització. L'escola no és un lloc per a anar a riure i embrutir els quaderns, sinó que és per millorar-nos. Si no fos ella, tornariem al estat d'abans: el de guerregar.

FRANCESC SAIS

12 anys

A mi, como a todos los niños, me gusta ir a la escuela. Y me gusta ir a la escuela porque es allí donde el niño recibe sus primeros grados de civilización y donde aprende lo más necesario para cuando es hombre. Allí se relaciona con sus amigos, y así, cuando es grande sabe vivir en sociedad y es un buen ciudadano. Me gusta ir también a la escuela, porque allí, practicando en las horas de recreo el deporte, uno se hace fuerte i robusto. Pero, principalmente, cuando con más afición voy a la escuela, es cuando tengo por maestro a un hombre que se interesa por nosotros, que se esfuerza en enseñarnos cosas interesantes, en conversaciones sobre cualquier tema. Aquella amistad que nos une con el maestro y los amigos, hace que vaya siempre puntual a la escuela con el fin de saber y aprender.

E. RECOLONS.

14 años

A mi m'agrada anar a l'Escola per a treuren profit quan siga major d'edat, escoltant atentament les lliçons del mestre.

A l'Escola, amb les lliçons de Gramàtica, Aritmètica, Geografia Física, Fisiologia, Redaccions, etc., disfruto, quan per exemple veig que un problema me surt bé, quan el professor me corregeix un exercici de Gramàtica i em diu que està bé, quan una Redacció que tinc en el quadern me la posen en el periòdic JOVENTUT que nosaltres hem fundat.

Quan fem excursions anant amb el mestre per les ermites dels voltants de nostra vila, o anant més lluny, a 5 i 6 hores.

Després vénen les hores d'esbarjo en que disfruto jugant a foot-ball a riscats...

Quan fem una obra de teatre amb els altres amics disfruto molt.

Quan ve el Sr. Inspector o altres Srs. a visitar-nos, quan el professor ens dóna una bona notícia, quan fem una exposició de treballs escolars, quan les flors del nostre jardí floreixen, quan als matins d'hivern, si fa un bon sol, sortim a donar la lliçó al pati de l'Escola.

FRANCESC RAGOLTA

13 anys

(Seguirán)

M. Bruguera Sabater

BANQUERO

LLAGOSTERA

CONCEPCIÓN, 32

Dirección telegráfica: BRUGUERA

Compra y venta al contado de toda clase de valores nacionales y extranjeros.

Negociación de toda clase de cupones.

Ordenes para suscripciones a Empréritos.

Revisión de sorteos de la mortización.

Canje de Títulos y agregación de hojas de cupones y en general toda clase de operaciones de Banca y Bolsa.

Unica casa autorizada por la Junta de Cambios, de Barcelona, según R. O. de 29 de Octubre de 1919, para la intervención de giros sobre Extrajero y venta de billetes.

Cuentas corrientes.

Préstamos sobre valores.

Negociación y cobro de letras y toda clase de documentos sobre España y Extranjero.

Cesión de giros sobre cualquier punto.

Compra y venta de oro español y extranjero.

Pompeu Pascual

Metge especialista en parts, malalties de l'infantesa i cirurgia pròpia d'aquestes malalties-Ex-metge de la Casa de Maternitat de Barcelona - Professor de Puericultura i Maternologia de les Escoles d'Enfermeres de Santa Matrona i de la Mancomunitat Antic pensionat de la Facultat de Medicina

CONSULTA : de 10 a 1 i de 3 a 6 - Festius: de 10 a 1

Carrer de Sant Francisco, n.º 9-2.^{on}

GIRONA

(junt al Pont de Pedra)

Neurasténicos

Débiles

Convalecientes

CURAN
SIEMPRE
TOMANDO

Licor

Esperanto

Serofimia

pulmonar

CURA
SIEMPRE LA

TOS

BRONQUITIS

ASMA

¿Sufr. V. del
estómago y
se marea ?

PRUEBE LA

Magnesia

Validada

DEL

Dr. PERALTA

ES LA MEJOR

DE VENTA EN LAS FARMACIAS DE LOS SEÑORES

Adroher y Dabesa